

DIALOGMØDE: Kunstgræs eller natur?

Dagsorden:

Kl. 19.00-19.05: Velkomst ved moderator Camilla Thorning

Kl. 19.05-19.20: Skybrudsprojekt i Lersøparken og behovet for idrætsfaciliteter v. Thor Bjørneboe, TMF og Tobias Voss fra KFF

Kl. 19.20-19.25: Behovet for banetider v. Kasper Larsen, Bispebjerg Boldklub

Kl. 19.25-19.35: Naturen i byen v. Ole Damsgaard, Danmarks Naturfredningsforening

Kl. 19.35-19.45: Hvordan påvirker kunstgræsbaner naturen og miljøet? V. Kåre Press Kristensen, Rådet for Grøn Omstilling

Kl. 19.45-19.55: Hvad mener borgerne i bydelen? V. Alex Heick, Bispebjerg Lokaludvalg

Kl. 20.00-21.00: Spørgsmål og svar fra salen v. Camilla Thorning

Kl. 21.00: Tak for i aften – opsummering af hvad skal Lokaludvalget gå videre med

Skybrudsprojekt og kunstgræsbane i Lersøparken

Agenda

- Tidsplan for skybrudsprojekt og anlæg af kunstgræsbane
- Idrætsfaciliteter i København
- Konvertering fra græs til Kunstgræs
- Kunstgræsbane i Lersøparken
- Foreløbigt kunstgræsprojekt

[illegible]

Tidsplan for skybrudsprojekt og anlæg af kunstgræsbane

Tidsplan

Sommer 2022: Politisk godkendelse af projektforslag

Efterår 2023: Opstart anlæg

December 2025: Ibrugtagning

Idrætsfaciliteter i Københavns Kommune

- Flere undersøgelser peger på, at der er få idrætsfaciliteter i Københavns Kommune
 - Idrættens Analyseinstituts facilitetsindeks placerer København på en sidste plads blandt landets kommuner
 - Dansk Idrætsforbunds kommuneundersøgelse placerer København i bunden ift. idrættens generelle rammer og vilkår, herunder på facilitetsområdet.
 - Ifølge facilitetsdatabasen er der:
 - 23633,96 indbyggere pr. kunstgræsbane i Københavns Kommune – landsgennemsnit: 15532,03
 - 6647,05 Indbyggere pr. naturgræsbaner i Københavns Kommune – landsgennemsnit : 1410,98

Facilitetsindekset:

Placering 2021	Kommune	Indeks 2017	Indeks 2019	Indeks 2021	Differen ce 2019-2021
94	Gentofte	18,4	18	16,8	-1,2
95	Hørsholm	16,4	20,2	16,4	-3,8
96	Halsnæs	20,6	17,4	15,2	-2,2
97	Frederiksberg	7,8	10	11,8	1,8
98	København	7,6	6,8	7,2	0,4

Hvorfor konvertering af græsbane til kunstgræsbane?

- Mangel på arealer til nye 11-mands fodboldbaner
- Ift. til den demografiske udvikling skal der konverteres 9 græsbaner til kunstgræs frem mod 2050 for at fastholde niveauet af fodboldbaner fra 2017
- Kunstgræs giver mulighed for bedre udnyttelse af arealer, der allerede anvendes til fodbold
- Kunstgræs giver flere brugstimer – min. 1.500-1.700 om året – græsbaner 300-400 timer.
- Kunstgræs kan anvendes hele året – græs kan kun anvendes fra ca. påske til efterårsferien
- Kunstgræs = kapacitetsudvidelse, bedre arealudnyttelse og flere brugere

Kunstgræsbane i Lersøparken

- Banen er en del af rækkefølgeplanen for konvertering af fodboldgræsbaner til kunstgræsbaner
 - Besluttet i Kultur- og Fritidsudvalget den 19. maj 2020
 - Rækkefølgeplanen tager hensyn til:
 - Den demografiske udvikling i de forskellige byområder,
 - Belægningsgraden af de eksisterende baner,
 - Planforhold
 - Størst efterspørgsel på baner

Nuværende rækkefølgeplan:

Sted	Årstal
Bispebjerg	2021
Østerbro	2021
Bispebjerg	2023
Amager Øst	2026
Valby	Foreslås anlagt efter 2028.
Østerbro	Foreslås anlagt efter 2028.
Brønshøj-Husum	Foreslås anlagt efter 2028.
Amager Vest	Foreslås anlagt efter 2028.
Amager Øst	Foreslås anlagt efter 2028.

Kunstgræsbane i Lersøparken

- Screeningsbevilling til undersøgelse samt ansøgning om dispensation fra fredningen givet ved Budget 2021

" For at afsøge mulighederne for at konvertere en græsbane til en kunstgræsbane på en fredet grund i Lersøparken, er parterne enige om at afsætte en screeningsbevilling, der muliggør, at der kan udarbejdes ansøgningsmateriale til fredningsmyndighederne." (Københavns Kommunes budgetaftale 2021)
- Anlægsbevilling til anlæg i 2025 i forbindelse med skybrudsprojekt – under forudsætning af opnåelsen af dispensation – ved Budget 2022

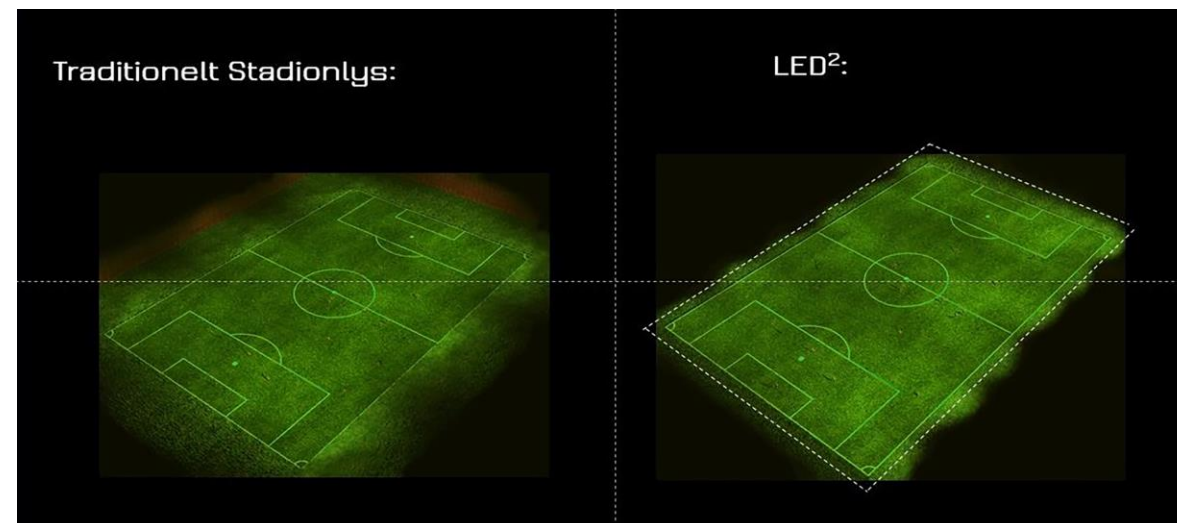
"Parterne er enige om at afsætte midler til at konvertere en 11-mands græsbane til kunstgræsbane i Lersøparken. Der afsættes: 10,3 mio. kr. samlet på anlæg i 2022-2025 til anlæg af kunstgræsbane og til byggehonorar og indkøb af driftsmaskiner og -udstyr." (Københavns Kommunes budgetaftale 2022)

Foreløbigt kunstgræsprojekt

- Kultur- og Fritidsudvalgets beslutning den 30. januar 2020 om at kunstgræsbaner skal anlægges så bæredygtigt som muligt.

”Kultur- og Fritidsudvalget godkendte indstillingen, idet Kultur- og Fritidsforvaltningen blev anmodet om at arbejde mere ambitiøst med miljøaspektet ved kunstgræsbaner...”
(Kultur- og Fritidsudvalgets beslutningsprotokol den 30. januar 2020)
- Banen planlægges foreløbigt med:
 - Lys: ja – max 125 lux afskærmet og fokuseret LED lys med mindst mulig spredning til omkringliggende områder
 - Lysstyring: ja – lyset tændes kun når banen bruges
 - Infill: nej, infill fri bane - ingen spredning af gummigranulat samt multianvendelse til skoler, institutioner og andre bevægelsesformer
 - Højt hegn: nej – banen afgrænses ved forsækning/inddæmning således den kan opsamle skybrudsvand ved min. en 10-års hændelse.
 - Afvandes til kloak: ja – både hverdagsregn og skybrudsvand (fortyndet kloakvand) afledes til kloak, og der sker dermed ingen nedsivning.

Bispebjerg Boldklub ved Kasper Larsen

Formand og 1. holdstræner for klubbens herresenior

Bispebjerg Boldklub er stiftet i 1943 og har spillet i Lersøparken siden !

Vi optræder i skrivende stund med følgende hold

- 5 herre-senior 7/11 mands hold

- 1 herre-veteran 7 mands hold

- 2 dame-senior 7/11 mands hold

- 4 ungdoms hold op til u13

Copenfalster FF og Volvox bruger også banerne i Lersøparken

Vores udfordringer

- Nørrebro United har ca. 200 ungdomsspillere på venteliste - vi har ikke mulighed for at afhjælpe dette, da vi ikke har banetider nok til at kunne udvide vores ungdomsafdeling.
- Vi er som klub underlagt at skulle booke og betale for vores træningstider - vi har vintertider, fra november til ultimo marts hvor der ikke må og kan trænes i Lersøparken
 - Lundehusparken til ungdom to gange om ugen (30-40 spillere),
 - Halv bane i Ryparken én gang om ugen til vores 7 mands damer og 2./3. herrehold (25-35 spillere)
 - Hel bane til vores 1. herre -og 1. damehold (30-40 spillere) 2 gange om ugen.
- Ulige vilkår for klubber i København - tiderne er gældende for 2 år og vi skal ansøge om disse uden at vide om vi får tildeling - kan koste Bispebjerg Boldklub livet hurtigt uden tildeling, eller minimal tildeling.
- Seniorspillerne har ikke mulighed for at træne eller spille kampe i hverdagene på banerne i Lersøparken i oktober måned, grundet manglende lys på banerne - det bliver også september hvis sommertid bliver afskaffet.
- Det sociale aspekt ved fodbold er ikke kun på fodboldbanen, men også før og efter træning som forsvinder når man spiller andet steds end hvor klubhuset ligger.
- Vi kan ikke se logikken i at opgive to græsbaner for at få én kunstgræsbane - det vil ikke øge spilletiden i området, tværtimod.

Vi håber på samarbejde og løsninger

Det er et faktum at der brug for flere kunstgræs baner i København - en kunstgræsbane kan blive en gamechanger for Bispebjerg Boldklub og en stor hjælp til andre klubber i området bl.a. Nørrebro United og Nørrebro FF

Jeg tror på samarbejde og at være løsningsorienteret er vejen frem i dette project (og alle andre beslutningsprocesser)

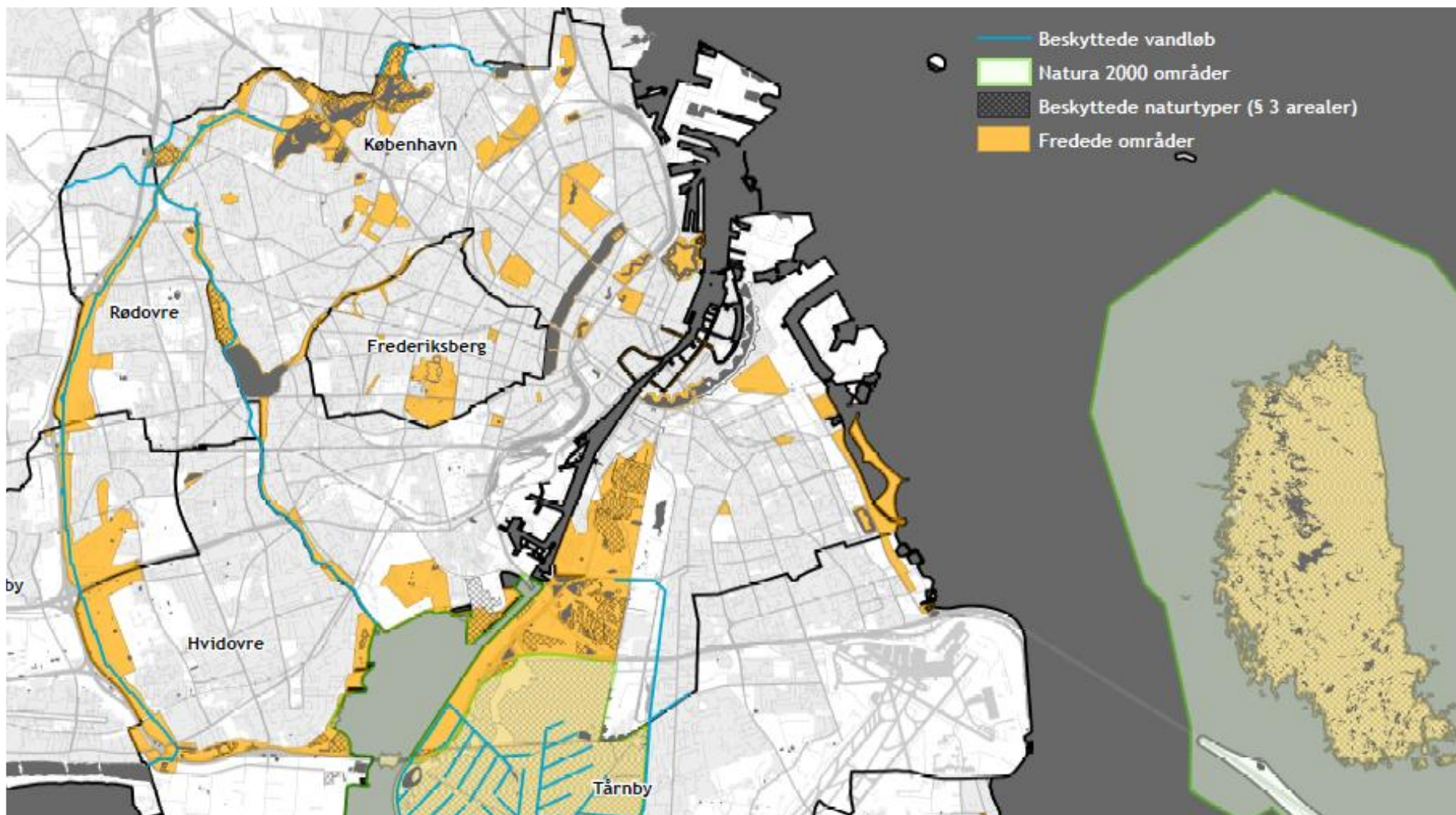
Lad os nu tænke ud af boksen, i stedet for at skyde dette projekt ned, uden at vi har givet det en fair chance for at alle kan blive tilfredse

DIALOGMØDE KUNSTGRÆS ELLER NATUR?

27. Oktober 2021

Ole Damsgaard

Næstformand DN København

Det Grønne Danmarkskort

Hvad betyder det, at et område er fredet?

- Sikre værdifulde landskaber og natur mod bebyggelse og andre faste anlæg
- Sikre befolkningen adgang og plads til det almene friluftsliv
- Sikre landskabelige og biologiske værdier
- Fredningsnævnet skal give dispensation til nye anlæg
- Udviklingsplaner udstikker linjerne for fremtiden

DNs holdning til kunstgræsbaner i fredede områder

- Københavns er underforsynet med grønne områder, både til rekreation og til natur, det gælder specifikt Nørrebro og NV
- Derfor er det en dårlig ide at bruge netop fredede områder til nye faste idrætsanlæg, selvom der er hårdt brug for dem også
- Anlæg af en kunstgræsbane er i sig selv et stort fysisk indgreb i naturen og ekskluderer det almene friluftsliv
- Der er risiko for, at kunstgræsbaner forurener det omgivende miljø og skader naturen
- En samlet strategi for idræt og natur i stedet for drypvise løsninger

Lersøparken

- "Københavns Kommune forpligtiger sig til at bevare arealet som rekreativt grønt område og opretholde det som park"
- "parken skal være åben med adgang for offentligheden, og almenhedens adgang til rekreativ udnyttelse af arealet må ikke begrænses"
- Er et af de store fredede områder og spiller derfor en særlig vigtig rolle som biologisk kerneområde
- Anlæg af kunstgræsbane vil påvirke den økologiske funktionalitet
- Det store åbne rum fra der hvor den gamle Lersø lå, og op til Bispebjerg Hospital er rent landskabeligt en særlig værdifuld del af parken og vil blive ændret markant ved anlæg af kunstgræsbane
- Andre muligheder for etablering af faste idrætsanlæg

RÅDET FOR
GRØN OMSTILLING

Kunstgræsbaner: Påvirkning af natur og miljø

Kåre Press-Kristensen

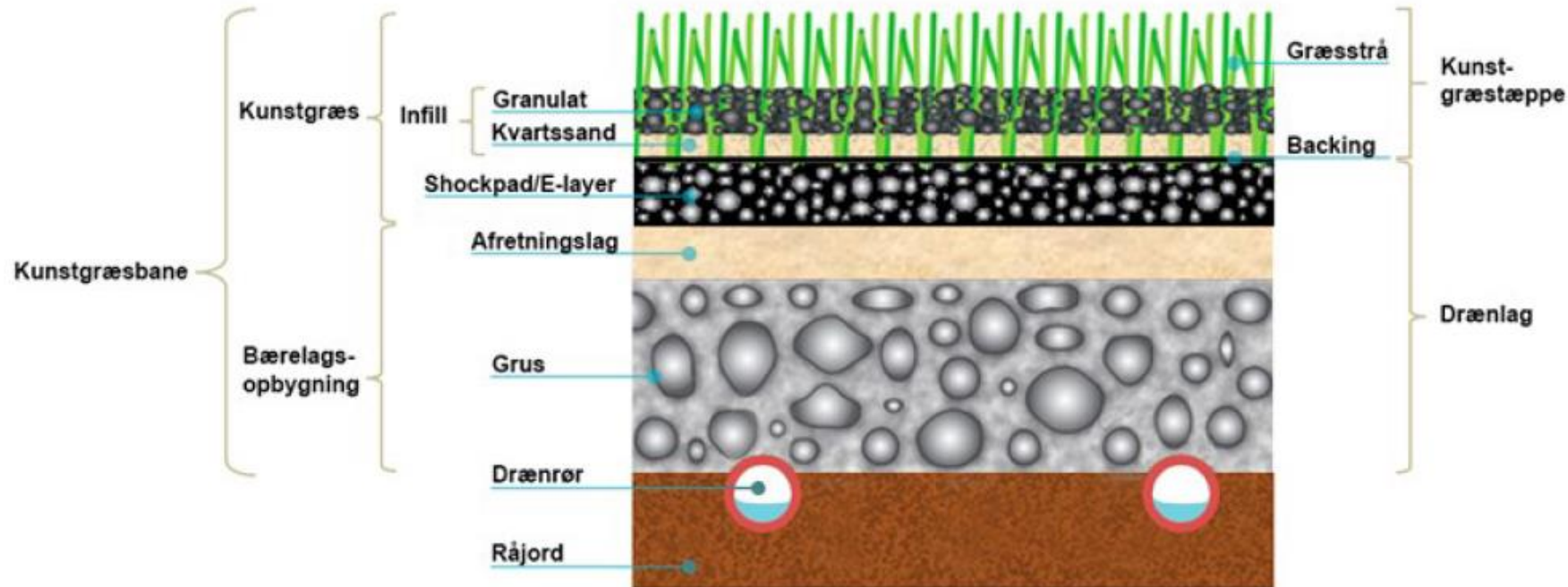
Seniorrådgiver, klima & luftkvalitet

Miljøingeniør, Ph.D., HD(A)

Rådet for Grøn Omstilling

kaare@rgo.dk

Hvor kan miljøproblemerne være ?

- Miljøproblemer har særligt været knyttet til typen af infill, hvor der har været brugt bl.a. gummi fra bildæk. Slitage på syntetiske græsstrå samt saltning/sprøjtning kan også være en udfordring ... Og slitage fra fodboldstøvler ... Og etablering/bortskaffelse ...

Fire generationer af kunstgræsbaner

- Det er særligt typen af infill (stødadsorption), der adskiller de forskellige generationer.
 1. Generation er uden infill.
 2. Generation har alene sand som infill.
 3. Generation har sand og gummigranulat som infill.
 4. Generation er uden infill, men hvor kunstgræstæppet skulle kompensere for dette.
- Der er primært 3. generations kunstgræsbaner i DK.
- Hybridbaner: Sås græs (95%) imellem kunstgræsset (5%).

Fire typer infill

- 1) SBR: Granulat af gamle bildæk af SBR- gummi. Det har en god elasticitet og høj UV- resistens. Mest anvendte.
- 2) EPDM: Granulat af industrigummi og udmærker sig ved en høj elasticitet selv ved lave temperaturer. EPDM kan ikke genanvendes.
- 3) TPE: Adskiller sig fra EPDM ved at kunne genanvendes.
- 4) Biobaseret granulat: Kork, kokoskaller, olivensten eller opskummet PLA (plastik lavet af sukkerprodukter).

Miljøproblemer

- Nedsivning er ikke muligt ved saltning (NaCl) og sprøjtning.
- Baner med indfill fra bildæk (SBR) frigiver miljøfremmede stoffer (PAH'er, tungmetaller m.v.) og mikroplast. Der tabes ca. 2 ton indfill pr. år pr. bane. Drænvandet skal derfor ledes til kloak/renseanlæg for at fjerne stofferne.
- I det konkrete anlæg i Lersøparken bliver sandsynligvis krav om rensning før udledning af opmagasineret skybrudsvand ?
- EU: Forbud imod mikroplast (bildæk/gummi) som indfill ?
- Lysforurening: Undgås ved afskærmning / natlukning.

Hvor skal der være kunstgræsbaner ?

Følgende er personlige ideer (RGO har ikke en holdning):

Personligt mener jeg, at der skal satses på hybridbaner med 95 % rigtig græs (og kun 5 % kunstgræs) helt uden problematisk infill. Disse kan så anlægges på nogle af de græsarealer, der allerede er omkring skoler – og måske i nogle skolegårde eller andre befæstede pladser. Måske nogle arealer kunne gøres multifunktionelle: Legeplads 8-14 og Fodbold 14-21 ? Det bør undersøges om større flade tage (via forsvarlig ind-hegning) kan omdannes til fodboldbaner. Måske nogle industrigrunde ?

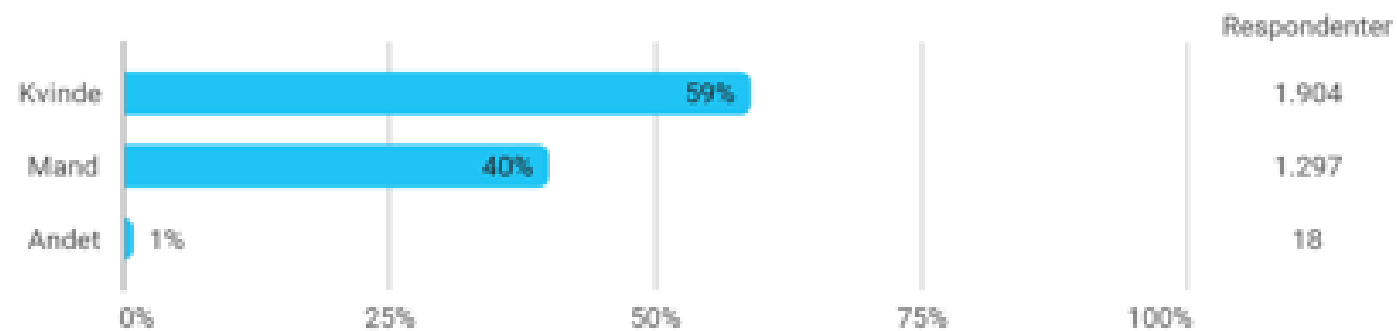
Men jeg har ikke lige de vise sten ... desværre.

Borgerpanel Bispebjerg v. Alex Heick

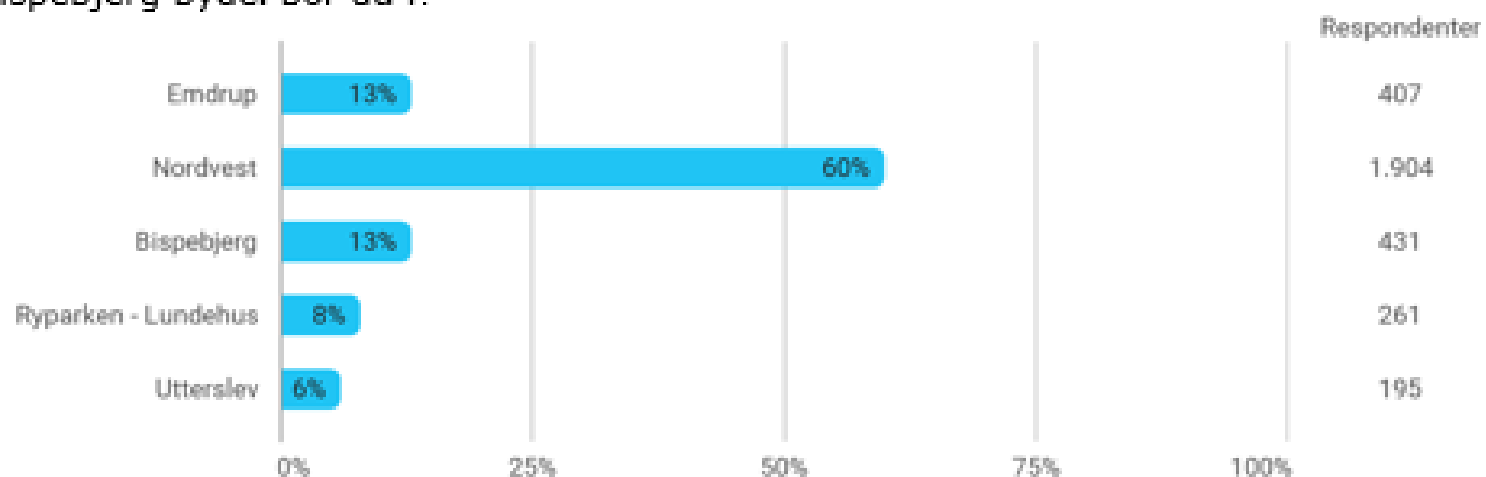
- En god mulighed for at vejle stemningen blandt borgerne i bydelen ift. konkrete projekter
- Alle borgere over 15 år bosiddende i bydelen kan tilmelde sig panelet
- Alle borgere i bydelen med e-boks har fået besked ved oprettelse af panelet og ved udgangen af år 2020
- På lokaludvalgets hjemmeside er der mulighed for tilmelding til panelet
- Pt er der 3.198 tilmeldte borgere

Baggrundsinformation om borgerpanelet

Hvad er dit køn?

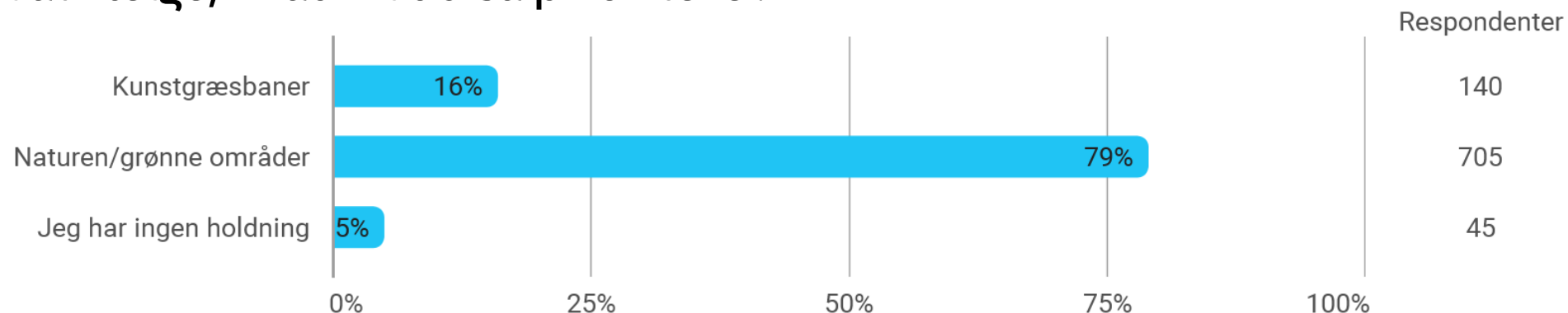
Hvilket kvarter i Bispebjerg bydel bor du i?

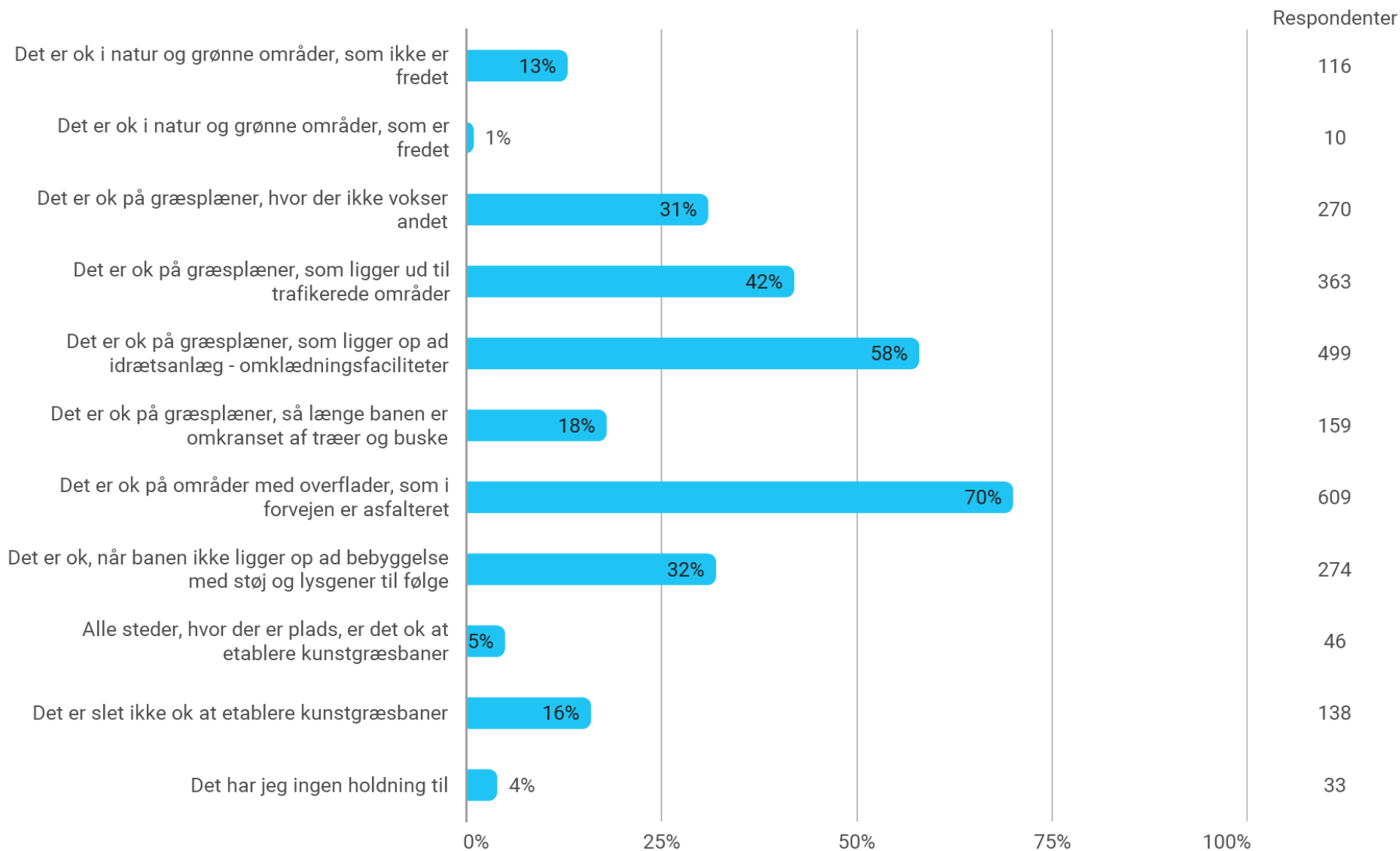
Borgerpanelsundersøgelse om kunstgræsbaner 12-25. oktober 2021

I alt 890 besvarelser fra borgerpanelet.

Der er kamp om byens offentlige rum og det er svært at finde plads til det hele. Hvis du bliver tvunget til at vælge, hvad vil du så prioritere?

Hvor mener du, det er OK at etablere kunstgræsbaner? Du kan sætte flere krydser

Hvordan synes du, at der skal planlægges for kunstgræsbaner i byens rum? Du kan sætte flere krydser

